

VERANTWOORDING HOOGTE GROEPSRISICO

GASTHUISHOF FASE 1 TE MEERSSEN

Opdrachtgever: Wonen Meerssen
Projectnr: MEE100
Datum: 27 juni 2024

VERANTWOORDING HOOGTE GROEPSRISICO

GASTHUISHOF FASE 1 TE MEERSSEN

Opdrachtgever: Wonen Meerssen
Projectnr: MEE100
Rapportnr: 20240627-MEE100-NOT-VGR 1.0
Status: Definitief
Datum: 27 juni 2024

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2024 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veeleevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

Opsteller:
CVDHE

Verificatie:
RvH

Validatie:
RvH

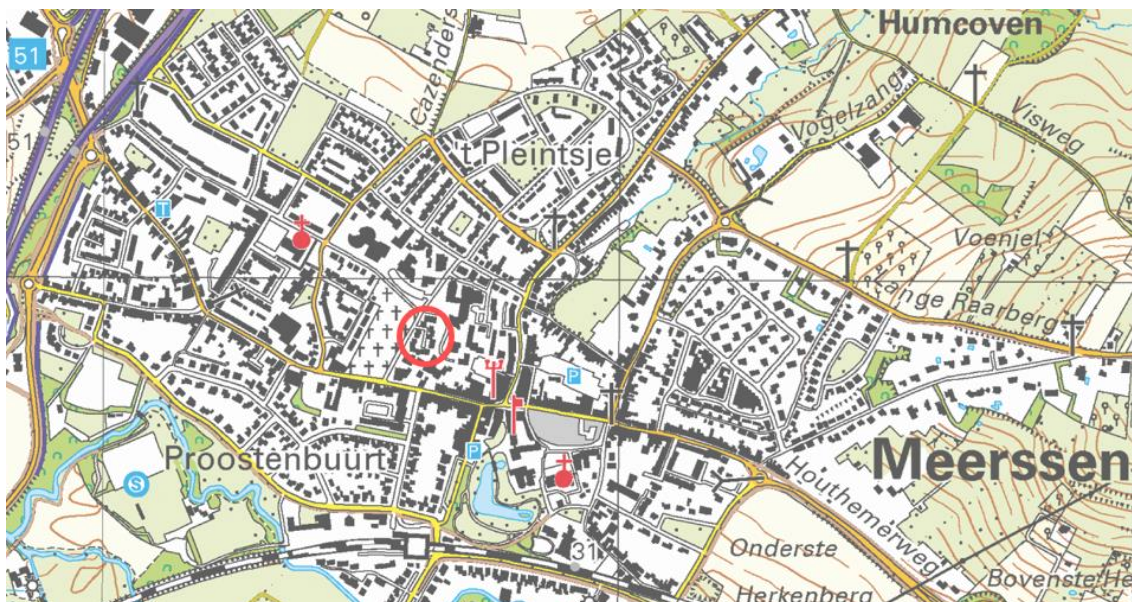

1 INLEIDING

Stichting Wonen Meerssen is voornemens om 25 gedeeltelijk gestapelde woningen ter hoogte van het Gasthuisplantsoen – Pastoor Nicolaas Creftenstraat te Meerssen te slopen en aldaar een nieuw appartementencomplex met 52 levensloopbestendige appartementen te realiseren. Door Kragten is een inventarisatie uitgevoerd van de externe veiligheidsrisico's ten behoeve van deze voorgenomen ontwikkeling. Aangezien het planvoornemen niet binnen de vigerende bestemming past, dient een ruimtelijke procedure doorlopen te worden. Externe veiligheid is één van de te beschouwen milieuaspecten.

In het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) is vastgelegd wanneer en op welke wijze de hoogte van het groepsrisico moet worden verantwoord. Deze notitie geeft invulling aan deze verantwoordingsplicht.

In de onderstaande afbeelding is de globale ligging van het plangebied op een topografische kaart weergegeven.

Afbeelding 1 Globale ligging plangebied (rood omcirkeld).

2 RISICOBRONNEN

Voor de relevante bronnen in de omgeving van het plangebied is door de RUD Zuid-Limburg een adviesdocument opgesteld ten aanzien van onder andere het aspect Externe Veiligheid¹. Onderstaand worden de relevante bronnen kort omschreven.

Transport over de weg

Rijksweg A2

De gemeente Meerssen wordt doorsneden door de rijksweg A2 (opgenomen in Basisnet), waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. De rijksweg A2 ligt op circa 780 meter van het plangebied. Voor de gemeente Meerssen geldt dat er geen knelpunten zijn vanuit het plaatsgebonden risico, dat de oriëntatiewaarde van het groepsrisico nergens overschreden wordt en dat alleen voor de A2 een plasaandachtsgebied geldt van 30 meter. Deze aspecten vormen geen belemmering voor het plangebied.

Het invloedsgebied voor het wegvak L44 (A2: afrit 51 (Meerssen) – Knp. Kruisdonk) wordt bepaald door de stof LT2 (toxische vloeistoffen), zijnde 880 meter (conform tabel 4-2 van de Handleiding Risicoanalyse Transportroutes, versie 1.2 d.d. 11-01-2017). Het plangebied ligt daarmee binnen het invloedsgebied van de A2 en is derhalve relevant vanuit het oogpunt van externe veiligheid.

Rijksweg A79

Ten zuiden van Meerssen is de rijksweg A79 gesitueerd, op circa 830 meter van het besluitgebied. De rijksweg A79 is aangewezen als Basisnetroute. Uit bijlage I van de Regeling basisnet blijkt dat ter hoogte van de planlocatie voor het wegvak L61 (A79: afrit 1 (Bunde) – afrit 4 (Hulsberg)) een PR 10⁻⁶ risicocontour geldt van 0 meter. Voor de gehele A79 geldt geen plasbrandaandachtsgebied. Het plangebied is niet gelegen binnen de PR 10⁻⁶ risicocontour of het plasbrandaandachtsgebied. Deze aspecten vormen geen belemmering voor het plangebied.

Het invloedsgebied van dit wegvak wordt bepaald door de stof LT2, zijnde 880 meter (conform tabel 4-2 Handleiding Risicoanalyse Transportroutes, versie 1.2 d.d. 11-01-2017). Het plangebied ligt daarmee ook binnen het invloedsgebied van de A79 en is ook relevant vanuit het oogpunt van externe veiligheid.

Conclusie rijkswegen

Op basis van het voorgaande en op grond van artikel 7 van het Bevt dient het groepsrisico te worden verantwoord. Omdat het plangebied op meer dan 200 meter van de rijkswegen A2 en A79 ligt, is het conform artikel 8, lid 1 van het Bevt en de HART niet noodzakelijk om de invloed van het plan op de hoogte van het groepsrisico kwantitatief inzichtelijk te maken. Er kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

Transport over het spoor

Spoorlijn Lutterade – Visé (B)

Op circa 870 meter ten westen van het plangebied is de spoorlijn Lutterade – Visé (B) gesitueerd. In het aangrenzende (en meer actueel zijnde) bestemmingsplan 'Buitengebied' is aan weerszijden van dit traject een veiligheidszone vastgelegd van 250 meter aan weerszijde van het spoor. Deze veiligheidszone is niet gelegen over onderhavig besluitgebied en is daarmee niet relevant voor externe veiligheid.

De spoorlijn Lutterade - Visé (B) (route 100 Lutterade - Visé (B)) is aangewezen als Basisnetroute. Uit bijlage II van de Regeling blijkt dat voor de gehele route een PR 10⁻⁶ risicocontour geldt van 0 meter en langs de gehele route geen PAG geldt. De PR 10⁻⁶ risicocontour en het PAG reiken derhalve niet tot het plangebied. Het invloedsgebied wordt gevormd door het vervoer van toxische gassen (stofcategorie B2), zijnde 995 meter (conform tabel 4-2 Handleiding Risicoanalyse Transportroutes, versie 1.2 d.d. 11-01-2017). Het plangebied ligt

¹ Advies combi Gasthuishof fase 1 te Meerssen, zaaknummer: Z2023-00004427, d.d. 13 december 2023 door RUD Zuid-Limburg

daarmee binnen het invloedsgebied van de spoorlijn Lutterade - Visé (B) en is dan ook relevant vanuit het oogpunt externe veiligheid.

Conclusie spoorlijn

Op basis van het voorgaande en op grond van artikel 7 van het Bevt dient het groepsrisico te worden verantwoord. Omdat het plangebied op meer dan 200 meter van de spoorlijn Lutterade – Visé (B) ligt, is het conform artikel 8, lid 1 van het Bevt en de HART niet noodzakelijk om de invloed van het plan op de hoogte van het groepsrisico kwantitatief inzichtelijk te maken. Er kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

Het bevoegd gezag dient bij de besluitvorming in te gaan op de bestrijdbaarheid van de omvang van een ramp of een ongeval en de mogelijkheden voor personen om zichzelf in veiligheid te brengen. Conform artikel 9 van het Bevt dient het bevoegd gezag de RUD Zuid-Limburg in de gelegenheid te stellen om advies uit te brengen inzake de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid.

3 UITWERKING BEPERKTE VERANTWOORDINGSPLICHT

Met het invullen van de verantwoordingsplicht wordt antwoord gegeven op de vraag in hoeverre externe veiligheidsrisico's in het plangebied worden geaccepteerd en welke maatregelen getroffen zijn om het risico zoveel mogelijk te beperken. Het invullen van de verantwoordingsplicht is een taak van het bevoegd gezag. Door de verantwoordingsplicht worden gemeenten verplicht het externe veiligheidsaspect mee te laten wegen bij het maken van ruimtelijke keuzes. Deze verantwoording is kwalitatief en bevat verschillende onderdelen die aan bod kunnen of moeten komen.

Het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) geeft de Veiligheidsregio Zuid-Limburg een wettelijke adviestaak bij het invullen van de verantwoordingsplicht. Het advies van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg gaat vooral over het groepsrisico en mogelijkheden om een ramp of zwaar ongeval te voorkomen of de omvang ervan te beperken en de zelfredzaamheid van personen te vergroten.

De verantwoording van het groepsrisico heeft betrekking op de in hoofdstuk 2 beschreven relevante risicobronnen.

Bevt - Water, weg- en spoorwegtransport

In artikel 7 en 8 van het Bevt is opgenomen wanneer sprake is van het verantwoorden van het groepsrisico. In onderhavige situatie is sprake van een beperkte verantwoordingsplicht waarbij de verantwoording dient in te gaan op de volgende onderdelen:

- a. de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp op die weg, spoorweg of dat binnenwater, en
- b. voor zover dat plan of die vergunning betrekking heeft op nog niet aanwezige kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten: de mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen indien zich op die weg, spoorweg of dat binnenwater een ramp voordoet.

Als gevolg van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg en het spoor, dient binnen de planlocatie rekening te worden gehouden met de volgende scenario's.

Toxisch scenario

Toxische vloeistoffen en gassen kunnen vrijkomen als de tankwagen, of -wagon met toxische stoffen het begeeft als gevolg van bijvoorbeeld een incident. Hierbij komen toxische stoffen vrij in de vorm van een plas of een wolk. Deze toxische plas zal vervolgens (gedeeltelijk) verdampen, waarbij een toxische wolk wordt gevormd. Afhankelijk van de windrichting en de weersomstandigheden kan de toxische wolk richting het plangebied drijven.

Bestrijdbaarheid/beheersbaarheid

De beheersbaarheid is afhankelijk van de inzetbaarheid van hulpverleningsdiensten. De brandweer moet in staat zijn om haar taken goed uit te kunnen voeren om daarmee verdere escalatie van een incident te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het voldoende/adequaat aanwezig zijn van aanvalswegen en bluswatervoorzieningen, maar ook de brandweezorgnorm wordt hieronder geschaard. Hierbij hanteert de brandweer richtlijnen zoals beschreven in de publicatie "Handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid 2019" van brandweer Nederland.

Uit bovengenoemde handreiking volgt het advies dat het plangebied goed bereikbaar moet zijn voor de hulpverleningsdiensten via twee van elkaar onafhankelijke aanvalswegen, waardoor in geval van calamiteiten het plangebied bereikbaar is.

Zorgnorm

De brandweezorgnorm is een aanbevolen opkomsttijd die afhankelijk is van het soort object en de risico's voor de aanwezige personen. De opkomsttijd bestaat uit een optelsom van de uitruktijd en de aanrijdtijd. De uitruktijd betreft de tijd die men heeft vanaf het alarmeren totdat men gereed is om te vertrekken naar het plaats van het incident. De uitruktijd voor een beroepskorps ligt lager dan die van een vrijwillig korps, omdat de beroepsmedewerkers zich in de directe nabijheid van de kazerne bevinden.

Uitgangspunt is dat het brandweerkorps van Meerssen binnen de wettelijke opkomsttijd aanwezig is.

Bestrijdbaarheid per scenario

Bij een ongeval met toxische gassen en vloeistoffen kan de brandweer, afhankelijk van de stofintensiteit en het groeiscenario, optreden door de gaswolk neer te slaan of te verdunnen/op te nemen met water. Hiertoe dienen voldoende bluswatervoorzieningen nabij de risicobron aanwezig te zijn. De aanwezigheid van bluswatervoorzieningen binnen het plangebied is met het oog op een toxisch scenario niet relevant.

Ook ten aanzien van de bereikbaarheid is bij een toxisch scenario met name de bereikbaarheid van de risicobron maatgevend. De inrichting van het plangebied heeft geen invloed op de bereikbaarheid en de bluswatervoorzieningen ter plaatse van de risicobron.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid bestaan globaal uit schuilen en ontvluchten.

Mobiliteit van de aanwezigen

Binnen het plangebied worden levensloopbestendige woningen gerealiseerd die zowel zijn bedoeld voor zelfredzame als minder zelfredzame personen. Indien minder zelfredzame personen aanwezig zijn, wordt er van uitgegaan dat zij met behulp van valide personen in veiligheid kunnen worden gebracht.

Mogelijkheden voor ontvluchting/schuilen

Bij incidenten zal een afweging gemaakt moeten worden tussen schuilen of vluchten.

Bij een toxische wolk kunnen mensen komen te overlijden als gevolg van blootstelling aan de toxische stof. Of mensen daadwerkelijk komen te overlijden is afhankelijk van de dosis, die bestaat uit de blootstellingsduur en de concentratie waaraan de persoon is blootgesteld. Aangenomen wordt dat personen die zich binnen in een van de buitenlucht afgesloten ruimte bevinden een 10 keer zo lage kans hebben te overlijden als personen die zich buiten bevinden (PGS 3).

Het beste advies bij het vrijkomen van een toxische wolk als gevolg van een incident op de weg of het spoor is te schuilen, mits ramen, deuren en ventilatie gesloten kunnen worden. Om personen goed te kunnen beschermen tegen de effecten van een giftige gaswolk dienen ramen en deuren dan ook goed gesloten te kunnen worden. Aangezien het planvoornemen nieuwbouw betreft, zal op grond van de vigerende bouwregelgeving voldoende aandacht zijn voor de luchtdichtheid van het gebouw. Eventueel aanwezige luchtbehandelingsinstallaties dienen met één handeling uitgeschakeld te worden.

Indien desalniettemin bij een toxische wolk wordt besloten het gebied te ontruimen, is het van belang dat personen haaks op de wolk kunnen vluchten. Hiervoor is het nodig dat er haaks op elkaar staande vluchtwegen beschikbaar zijn, die van de bron af gericht zijn. Deze wegen mogen niet doodlopend zijn. Dit dient in de verdere planvorming meegenomen te worden.

Risicocommunicatie

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat de zelfredzaamheid kan worden verbeterd door maatregelen, zoals een waarschuwings- en alarmeringssysteem en risicocommunicatie (hoe te handelen bij een incident, gebaseerd op de relevante scenario's). In geval van een calamiteit is een snelle alarmering van aanwezige personen binnen

het effectgebied essentieel voor een goede zelfredzaamheid. Voor de bewoners wordt geadviseerd informatie met betrekking tot de calamiteiten beschikbaar te stellen in de eigen taal. Vluchtroutes dienen zichtbaar, duidelijk en in meerdere talen te worden aangeduid.

Hierbij zijn het opstellen van een noodplan en de hulpverlening inrichten en oefenen op het beschreven scenario interne maatregelen die de zelfredzaamheid verhogen. In het ontruimingsplan (dit maakt onderdeel uit van het noodplan) dient onder andere te worden beschreven:

- wie de organisatie van het evacueren begeleidt;
- de verantwoordelijkheden;
- waar de verzamelplaats is;
- de organisatie op de verzamelplaats;
- wie zorg draagt voor alarmering.

Het ontruimingsplan dient opgesteld te worden in samenspraak met de brandweer. Daarnaast dienen ontruimingsoefeningen te worden gedaan waarbij de frequentie hiervan in overleg met de brandweer kan worden vastgesteld.

De invulling van de risicocommunicatie dient conform de Wet veiligheidsregio's door het bestuur van de Veiligheidsregio's uitgevoerd te worden. De Veiligheidsregio Zuid-Limburg ondersteunt en adviseert de gemeenten hierin in voorbereiding op een alarmering bij rampen.

In deze notitie zijn elementen aangedragen die de gemeenteraad kan gebruiken bij de oordeelsvorming inzake de verantwoording van het groepsrisico. De gemeente Meerssen dient in het kader van de ruimtelijke procedure advies in te winnen bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en een standpunt in te nemen aangaande de verantwoording van het groepsrisico.